

УДК 796.032.2(438)

ANTWERPIA 1920 JAKO NAJWAŻNIEJSZE IGRZYSKA OLIMPIJSKIE W DZIEJACH POLSKI

Magdalena ŻMUDA-PAŁKA, Monika BIGOSIŃSKA, Renata ŻABECKA-CHOWANIEC

*Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu,
Institute of Physical Culture, Polska*

АНТВЕРПЕН-1920 – НАЙВАЖЛИВШИ ІГРИ ОЛІМПІАД В ІСТОРІЇ ПОЛЬЩІ. Магдалена ЖМУДА-ПАЛКА, Моніка БІГОСІНЬСКА, Рената ЖАБЕЦКА-ХОВАНЕЦ, *Державна вища професійна школа в Новому Сончу, Інститут фізичної культури, Польща*

Анотація. У період створення Міжнародного олімпійського комітету Польща перебувала під владою трьох інших держав. Польський олімпійський рух народився після здобуття Польщею незалежності, якраз перед олімпійськими іграми в Антверпені 1920 року, на які Польщу було запрошено офіційно.

Мета статті – показати соціальні, економічні і політичні умови в процесі підготовки польської команди до участі в VII Іграх Олімпіади в Антверпені.

Ключові слова: Польща, олімпійський рух, VII Ігри Олімпіади в Антверпені, історія фізичної культури.

Idea nowożytnych igrzysk olimpijskich zrodziła się dzięki staraniom Pierre'a de Coubertaina, z którego inicjatywy w 1894 r. powstał Międzynarodowy Komitet Olimpijski (dalej: MKOl), a 1896 r. w Atenach odbyły się pierwsze nowożytne igrzyska olimpijskie.

Przełom XIX i XX w. to okres kiedy ziemie polskie nadal znajdowały się pod panowaniem obcych państw. Warunki społeczne, gospodarcze, ale przede wszystkim polityczne uniemożliwiały, w latach 1896-1912, wzięcia udziału polskiej ekipie olimpijskiej w igrzyskach. Polska nie posiadała własnej państwowości, a Polacy nie mogli występować w barwach biało-czerwonych.

Zgodnie z zasadą olimpijskiej „geografii sportowej”, Polacy jako naród mogli startować w V Igrzyskach Olimpijskich w Sztokholmie w 1912 r. Komitet Olimpijski umożliwił bowiem start w zawodach reprezentacji narodów pozbawionych suwerenności państwowej. W wystosowanym piśmie przez MKOl, Polska znalazła się na liście piętnastu krajów, które nie miały swoich przedstawicieli w Komitecie, z tego względu nie mogła otrzymać oficjalnego zaproszenia. Zapis ten stanowił szczególny gest dla zniewolonej Polski, zwłaszcza, że nie była ona uznawana na arenie międzynarodowej¹. W związku rozbiorem pomiędzy trzema państwami, Polska nie mogła utworzyć jednolitej reprezentacji polskiej tudzież posiadać przedstawiciela w MKOl. Nieliczni sportowcy występowali w reprezentacji innych państw².

Wielka wojna przerwała ciąg trwających co cztery lata igrzysk olimpijskich. Jak podkreślił G. Młodzikowski: „Była to pierwsza liczona w chronologii olimpijskiej olimpiada bez igrzysk”³. Dopiero w kwietniu 1919 r. odbyła się pierwsza powojenna sesja MKOl, której głównym celem było przywrócenie ciągłości ruchu olimpijskiego i kontynuowania myśli przez Komitet z 1894 r. Ustalono, że igrzyska VII Olimpiady w 1920 r. odbędą się, zgodnie z kandydaturą z 1914 r. w Antwerpii. Wybór miasta gospodarza igrzysk związany był z bohaterskim udziałem wojsk belgijskich w walce z

¹ M. Słoniewski, *Zarys działalności polskiego ruchu olimpijskiego w latach 1919-1939*, Warszawa 1990, s. 10. S. Polakiewicz, *Igrzyska VIII-mej olimpiady Paryż 1924 oraz dzieje olimpiizmu w zarysie*, Lwów-Warszawa-Kraków 1926, s. 95.

² Brązowy medal w 1908 r. w igrzyskach olimpijskich w Londynie wywalczył Jerzy Gajdzik reprezentując Stany Zjednoczone. Z ekipą austriacką startowała, w tych samych igrzyskach, w turnieju tenisowym F. Pietrzykowska. W Sztokholmie w 1912 r. ponownie startował J. Gajdzik. Władysław Ponurski, sprinter reprezentował Austro-Węgry oraz T. Garczyński ustanawiając na kilkanaście lat rekord Austrii i Polski, podczas eliminacji do igrzysk. W reprezentacji Rosji podczas igrzysk w 1912 r. udział wzięli: piłkarze Borejsza i Rymsza, strzelec Reszke, Karol Rómmel i Sergiusz Zahorski w hippice, Gajewski w lekkiej atletyce. W Antwerpii w 1920 r. kilku polskich sportowców startowało w barwach Stanów Zjednoczonych. S. Zakrzewski, *Polacy w igrzyskach pod obcymi sztandarami*, [w:] *50 lat na olimpijskim szlaku*, Warszawa 1969, s. 37.

³ G. Młodzikowski, *Olimpiady ery nowożytnej*, Warszawa 1984, s. 72.

Niemcami. Belgowie mimo zniszczeń wojennych oraz krótkiego czasu na przygotowania, zobowiązali się do zorganizowania igrzysk.

Problematyczna stała się także sprawa zaproszeń ekip sportowców państw centralnych, występujących przeciw koalicji. Dotyczyło to zwłaszcza Niemców, których P. de Coubertin uznał za „jedynych winowajców wybuchu wojny”⁴. Do igrzysk w Antwerpii nie zaproszono także Austrii, Węgier, Bułgarii i Turcji. MKOl wydał decyzję sprzeczną z przyjętą zasadą olimpijskiego uniwersalizmu i politycznej neutralności „all nations all games”. Ponadto Komitet unikał kontaktów z członkami MKOl z byłych państw centralnych. Zaproszenia nie wystosowano także do Rosji.

W marcu 1919 r. Polska, jako nowo odrodzone państwo, otrzymała zaproszenie do udziału w igrzyskach olimpijskich. Był to wielki zaszczyt i sukces w polityce zagranicznej państwa, które dopiero odzyskało niepodległość po 123 latach zaborów. MKOl wystosował zaproszenie, pomimo że Polacy nie posiadali jeszcze swojego przedstawiciela w ich strukturze, ani narodowego Komitetu Olimpijskiego⁵. Dopiero w siedem miesięcy później 12 października 1919 r. został utworzony Polski Komitet Igrzysk Olimpijskich (dalej: PKOl), umożliwiając tym samym występ polskich sportowców na arenie międzynarodowej, co związane było także z propagandą wobec innych państw⁶.

Udział biało-czerwonych w VII Igrzyskach Olimpijskich miał pokazać równorzędność kulturalną i cywilizacyjną Polski z innymi państwami.

Późne utworzenie PKOl związane było z sytuacją polityczną: z walką polityczną o charakter ustroju, nieustabilizowanymi granicami państwa oraz działaniami wojennymi z armią radziecką. Jednakże dzięki rozwojowi sportu oraz wysiłkom wielu działaczy, rozpoczęto przygotowania do udziału polskiej ekipy w igrzyskach w Antwerpii.

Istotną przyczyną podejmowanych działań, w celu uczestnictwa biało-czerwonych w igrzyskach, był gwałtowny rozwój ruchu sportowego. Po odzyskaniu niepodległości korzystano z doświadczeń istniejących w zaborach stowarzyszeń w zakresie kultury fizycznej, zwłaszcza tych galicyjskich. Podobnie jak ruch sportowy także ruch olimpijski w Polsce miał charakter społeczny. Było to związane ze stanowiskiem władz państwowych, wskazujące, że ruch sportowy powinien posiadać charakter społeczny⁷. W pierwszych latach działalności PKOl, jego członkowie inicjowali zakładanie związków w różnych dyscyplinach sportowych.

Głównymi zadaniami Polskiego Komitetu było zorganizowanie wyjazdu na igrzyska olimpijskie. Zbieranie funduszy stanowiło istotną formę w przygotowaniach. Z racji społecznego charakteru ruchu olimpijskiego pozyskiwano środki od różnych instytucji, darczyńców czy ze zbiórek. Jednakże te środki były niewystarczające i potrzebne były subsydia państwowe. Życzliwe przyjęcie przedstawicieli PKOl przez Prezydenta Rady Ministrów, spowodowało, że otrzymano dofinansowanie z budżetu państwa na prace przygotowawcze. Jednakże kolejny Minister Skarbu W. Grabski odmówił dalszych wypłat funduszy ekspedycyjnych. Dopiero po interwencji J. Piłsudskiego, została przekazana wystarczająca kwota Polskiemu Komitetowi, niezbędna do udziału w igrzyskach olimpijskich.

Drugim głównym zadaniem PKOl był przygotowanie sportowców do startu w igrzyskach. Do Antwerpii planowano wyjazd około stu osób na 6 tygodni, od połowy lipca⁸.

Wielu z polskich sportowców – kandydatów do igrzysk przebywało w armii w związku z wojną z Rosją. Przyszli olimpijczycy po prośbach Komitetu i na rozkaz Naczelnego Wodza J. Piłsudskiego zostali zwolnieni z frontu⁹.

Z początkiem kwietnia 1920 r. rozpoczęły się treningi do VII Igrzysk Olimpijskich w Antwerpii.

Lekkoatleci przygotowywali się we Lwowie w gmachu Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”. Byli to: F. Sterba, Z. Latawiec, W. Gebethner, S. Sośnicki, Kirchner, Wondrausz, bracia Zagór-

⁴ Ibidem, s. 74,

⁵ M. Słoniewski, *Zarys działalności ... op. cit.*, s. 16.

⁶ K. Biernacki oraz H. Szot-Jeziorowski myśleli o powołaniu Komitetu Olimpijskiego już w 1915 r. M. Słoniewski, *Zarys działalności ... op. cit.*, s. 10.

⁷ K. Toporowicz, *Powstanie Polskiego Komitetu Olimpijskiego*, „Wychowanie Fizyczne i Sport” 1968, nr 3, s. 27.

⁸ „Wychowanie Fizyczne” 1920, z. 1, s. 39. Tamże, z. 3-4, s. 89.

⁹ Rzecznikiem PKOl u J. Piłsudskiego był mjr Bolesław Wieniawa-Długoszowski. S. Polakiewicz, *Igrzyska VIII-mej olimpiady ... op. cit.*, s. 105.

scy, Jakubowicz, Müller, Cybulski, J. Bilewski, Szydłowski, Misiński, Dręgiewicz, Gött, Welichowski, Fabjan, W. Kuchor, a trenerem ich był Szwed Knuta Helgesson¹⁰. Treningi odbywały się według systemu szwedzkiego. Od maja dodatkowo wprowadzono dwóch trenerów lekkoatletycznych ze Związku Chrześcijańskiej Młodzieży Męskiej (dalej: YMCA), z których jeden zajął się biegaczami, a drugi miotaczami. Instruktorzy ci widząc mało skuteczne dotychczasowe wysiłki, postanowili przeprowadzać bardziej intensywne treningi. Według wspomnień sportowców, zmiana ta przyniosła efekty w krótkim czasie¹¹.

Przygotowania gimnastyczne trwały w Towarzystwie Gimnastycznym „Sokół” w Krakowie, Lwowie, Warszawie i Poznaniu. Do drużyny reprezentacyjnej zbiorowego pokazu ćwiczeń gimnastycznych, nie objętego konkursem olimpijskim, wybrano 24 osoby¹².

Przygotowania piłkarzy do udziału w igrzyskach w Antwerpii odbywały się w Krakowie od wiosny 1920 r. Zdaniem J. Bilewskiego: „Był to pierwszy obóz piłkarski w Polsce”. W treningach brali udział znani piłkarze – Kałuża, Fruc, Gintel, Synowiec, Kubiński, Styczeń, Sperling, Kuchar, Garbień, Batsch, Słonecki, Bilor, Kowalski, Kmiciński, Miller, Reyman, Cepurski i Szwarz. Byli to zawodnicy z „Cracovii” Kraków, „Pogoni” Poznań, „Czarnych” Lwów, „Wisły” Kraków i „Polonii” Warszawa. Treningi prowadził Burford z YMCA, który nie znając nowoczesnych technik grania w piłkę nożną, prowadził jedynie przygotowanie w kierunku kondycyjnym¹³.

Najbardziej liczone na zdobycie medali w Antwerpii w konkurencjach hippicznych. Zgrupowanie miało miejsce w Warszawie i podwarszawskich szkołach jazdy konnej. Trenerami byli doświadczeni jeźdźcy: K. Rómmel, S. Zahorski oraz T. Daszewski¹⁴. Do uczestnictwa w igrzyskach przygotowywali się A. Billiński, który zginął później w wojnie polsko-bolszewickiej, T. Daszewski, S. Dembiński, K. Rómmel, Trenkwald oraz S. Zahorski¹⁵.

Treningi jazdy konno opisywała warszawska prasa w następujący sposób: „Grupa kawalerzystów naszej armii, wybranych do współudziału w 7-ej Olimpiadzie, mającej się odbyć w Brukseli (sic!), przechodziła szereg miesięcy uciążliwą pracę w doskonaleniu się w jeździe hipicznej, jako przyszli instruktorzy kawalerii. Polski komitet igrzysk olimpijskich postanowił publicznie przedstawić wyniki tej pracy i w tym celu urządza konkursy hipiczne w połączeniu z biegami na torze mokotowskim”¹⁶.

Do udziału w igrzyskach przygotowali się także znani szermierze E. Vamberra i W. Sobolewski pod okiem Bąkowskiego¹⁷.

Głównym trenerem wioślarzy był A. Loth. Przygotowania były utrudnione poprzez rozmieszczenie grup wioślarskich w Warszawie, Krakowie, Poznaniu, Bydgoszczy, Płocku i Wrocławiu¹⁸. W pierwszych dniach lipca, postanowiono, że do Antwerpii pojedzie także osada wioślarska utworzona ze studentów warszawskich, która wygrała zawody ogólnopolskie. Studenci ci jednak nie znajdowali się na liście zgłoszeniowej do igrzysk, wysłanej do MKOl, co stanowiło przeszkodę w ich wyjeździe¹⁹.

Przygotowania tenisistów odbywały się w Warszawie pod okiem J. Kowalewskiego, A. Miziewicza i E. Kleinadela, a reprezentantami mieli być, jak opisywała prasa: „prawdopodobnie: Żuchowska, Nowak, Dubieńska, Kleinedel i Librowicz”²⁰.

Kolarze trenowali w Krakowie i Warszawie pod okiem H. Reklińskiego, S. Rudnickiego i F. Wojtkiewicza.

¹⁰ J. Bilewski, F. Sterba, *Przebieg przygotowań olimpijskich do igrzysk 1920 roku w relacji uczestników*, [w:] *50 lat na olimpijskim ...* op.cit., s. 38.

¹¹ Ibidem.

¹² „Wychowanie Fizyczne” 1920, z. 5-6, s. 143.

¹³ J. Bilewski, F. Sterba, *Przebieg przygotowań ...* op. cit., s. 38.

¹⁴ Ibidem, s. 39.

¹⁵ S. Polakiewicz, *Igrzyska VIII-mej olimpiady...* op. cit., s. 106.

¹⁶ „Kurier Warszawski” 3.07.1920, nr 182, s. 6.

¹⁷ J. Bilewski, F. Sterba, *Przebieg przygotowań ...* op. cit., s. 39.

¹⁸ Ibidem.

¹⁹ „Ilustrowany Kurier Codzienny”, 7.07.1920, nr 184, s. 6.

²⁰ „Kurier Warszawski” 6.07.1920, nr 184, s. 8.

26 kwietnia 1920 r. oceniono stan przygotowań reprezentacji do udziału w igrzyskach oraz zamówiono kostiumy dla ekipy olimpijczyków²¹.

Wystąpienie polskiej ekipy miało pokazać światu, że ponownie Polska liczy się na arenie międzynarodowej, istnieje równorzędnie z innymi państwami i pomimo długiego okresu rozbiorów kontynuuje tradycję kultury polskiej. Ponadto PKOl chciał upowszechnić w kraju ideę olimpijską, jak pisał S. Polakiewicz: „Komitet nie ograniczał się do spraw tylko sportowej natury. Rozumiał doskonale, że należy mu równolegle, dla własnego dobra, szerzyć w kraju propagandę olimpizmu, kierunku dotąd zupełnie prawie nieznanego, obcemu szerszemu społeczeństwu i prasie”²². Podobnie wypowiadał się J. Bilewski: „Do walki z obojętnością i dla przełamania jej powołano wydział prasy i propagandy. Zapał i praca ludzi tworzących ten wydział przyczyniły się do upowszechnienia idei olimpijskiej w Polsce”²³.

W wyniku zaostrzonych walk wojny polsko-bolszewickiej, w której wojska Rzeczypospolitej broniły granic, utrwalenia niepodległości oraz zatrzymania czerwonego marszu na zachód, Rada Obrony Państwa 7 lipca 1920 r. postanowiła utworzyć armię ochotniczą. Nawoływano „Do broni” wszystkie osoby gotowe do poświęceń dla narodu. J. Haller w swej odezwie do rodaków mówił: „Wzywam wszystkie stany do zgodnego współdziałania, niech każdy przyczyni się do zwycięstwa, jak może najlepiej. Każdy niech będzie gotów służyć w sposób odpowiedni jego zdolnościom”²⁴. W odpowiedzi na odezwę zgłaszała się masa ochotników: wszystkich zawodów, bez względu na płeć i wiek²⁵. Ostro komentowała prasa wyjazd Polaków na VII Igrzyska Olimpijskie do Antwerpii: „Czy ten udział jest pożądany? [...] Jak to? Wróg stoi u granic ojczyzny, wyciąga łapę bolszewicką po Mińsk, Wilno i Lwów, obwieszczając Europie, że za miesiąc wkroczy do Warszawy, a nasza młodzież będzie grała tenisa w Antwerpii, skakała przez płoty lub pokazywała tłumom polską atletykę. [...] W tej chwili Polska na igrzyskach olimpijskich wywołałaby tylko uśmiechy sarkastyczne. [...] Jeśli nas nie będzie w Antwerpii, świat to zrozumie, dziwić się nie będzie i z szacunkiem głowę pochyli przed nieobecnymi. Gdybyśmy pojechali, byłoby to kompromitacją patriotyzmu polskiego”²⁶.

Odezwa „Do broni” skierowana była do całego polskiego społeczeństwa, w tym również do przyszłych olimpijczyków, zwłaszcza, że w ich szeregach było dużo żołnierzy. 12 lipca 1920 r. po wielomiesięcznych przygotowaniach, na kilka dni przed VII Igrzyskami Olimpijskimi w Antwerpii, PKOl podjął decyzję o odwołaniu Polski z udziału w tej imprezie sportowej. W 26 lipca 1920 r. wysłano list, podpisanemu przez ówczesnego prezesa PKOl – Stefana Lubomirskiego, w którym czytamy: „Ciężka sytuacja polityczna i wojenna, w jakiej znalazła się nasza Ojczyzna, wywołała żywiołowy ruch wśród całej młodzieży polskiej, która gremialnie udała się na front. Wśród młodzieży tej znaleźli się w pierwszym szeregu i polscy sportsmeni, którzy nie chcą opuszczać Ojczyzny w tak ciężkiej dla Polski chwili. Nie wątpimy, że Belgia która w ubiegłej wojnie dała tak wspaniałe dowody patriotyzmu i waleczności, zrozumie dziś stanowisko polskiej młodzieży i nieobecność nasza na tem międzynarodowym święcie wychowania fizycznego uzna za zupełnie zrozumiałe”²⁷. Polscy olimpijczycy pomimo świetnego przygotowania do igrzysk zostali odwołani ze zgrupowania i zamiast do Antwerpii udali się na front. Podsumowanie Igrzysk VII Olimpiady w Antwerpii trwające od 20 lipca 1920 r. zasłynęły jako pierwsze, w których wciągnięto na maszt flagę z pięcioma olimpijskimi kolorowymi kółkami, symbolizując sportową wież pięciu kontynentów²⁸. Ponadto ceremonię po raz pierwszy w dziejach otwierało odczytanie protokołu olimpijskiego, która po dzień dzisiejszy brzmi: „Ogłaszam otwarcie Igrzysk Olimpijskich roku... dla uczczenia... Olimpiady ery

²¹ Kostiumy miały być jednolite dla wszystkich uczestników reprezentacji polskiej, z wyjątkiem oficerów biorących udział w zawodach hipicznych. Miały to być czerwone bluzki z haftowanym orłem białym i białe spodenki, zamówione z fabryce Scheiblera w Łodzi. „Wychowanie fizyczne” 1920, z. 5-6, s. 144

²² S. Polakiewicz, *Igrzyska VIII-mej olimpiady* ... op. cit., s. 108.

²³ J. Bilewski, F. Sterba, *Przebieg przygotowań* ... op. cit., s. 38.

²⁴ J. Haller, *Odezwa jenerala Hallera*, „Kurier Warszawski” 8.07.1920, nr 187, s. 1.

²⁵ „Kurier Warszawski” 8.07.1920, nr 187, s. 3.

²⁶ Ibidem.

²⁷ „Kurier Warszawski”, 27.07.1920, nr 206, s. 6.

²⁸ Kolor niebieski symbolizował Europę, żółty – Azję, czarny – Afrykę, zielony- Australię, czerwony -Amerykę. T. Olszański, *Olimpiady letnie*, Warszawa 1976, s. 22.

nowożytnej²⁹. W Antwerpii po raz pierwszy składano także przysięgę olimpijską³⁰. Podczas udziału sportowców z 29 państw, polscy olimpijczycy toczyli największą walkę w swoim życiu, walkę o życie, a arenę sportową zastąpiła wojna. Zwycięstwo Polski w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. było ogromne, ponieważ doprowadziło do zatrzymania fali rewolucji komunistycznej kierującej się na zachód Europy.

Bibliografia

1. *Bilewski J.* Przebieg przygotowań olimpijskich do igrzysk 1920 roku w relacji uczestników / *Bilewski J., F. Sterba* // 50 lat na olimpijskim szlaku. – Warszawa. – 1969. – S.
2. *Gołbiewski W.* Olimpijskie fanfary / *Gołbiewski W., J. Stroynowski.* – Warszawa. – 1957. – 668 s.
3. *Młodzikowski G.* Olimpiady ery nowożytnej : idea i rzeczywistość / *Młodzikowski G.* – Warszawa : Sport i turystyka, 1984. – 472 s.
4. *Olszański T.* Olimpiady letnie / *T. Olszański.* – Warszawa : KAW, 1976. – 140 s.
5. *Polakiewicz S.* Igrzyska VIII-mej olimpiady Paryż 1924 oraz dzieje olimpizmu w zarysie / *Polakiewicz S.* – Lwów-Warszawa-Kraków 1926.
6. *Rotkiewicz M.* Światło Olimpii / *Rotkiewicz M.* – Warszawa : Meliodor, 2011. – 358 s.
7. *Słoniewski M.* Zarys działalności polskiego ruchu olimpijskiego w latach 1919-1939 / *M. Słoniewski.* – Warszawa : AWF. – 1990. – 143 s.
8. *Toporowicz K.* Powstanie Polskiego Komitetu Olimpijskiego / *K. Toporowicz* // Wychowanie Fizyczne i Sport. – 1968. – №3. – S.
9. *Zakrzewski S.* Polacy w igrzyskach pod obcymi sztandarami / *S. Zakrzewski* // 50 lat na olimpijskim szlaku. – Warszawa. – 1969.
10. *Ilustrowany Kurier Codzienny.* – 1920.
11. *Kurier Warszawski.* – 1920.
12. *Wychowanie Fizyczne.* – 1920.

ANTWERPIA 1920 JAKO NAJWAŻNIEJSZE IGRZYSKA OLIMPIJSKIE W DZIEJACH POLSKI

Magdalena ŻMUDA-PALKA, Monika BIGOSIŃSKA, Renata ŻABECKA-CHOWANIEC

*Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu,
Institute of Physical Culture, Polska*

Streszczenie. W okresie, kiedy powstawał Międzynarodowy Komitet Olimpijski, Polska znajdowała się pod zaborami trzech obcych państw. Polski ruch olimpijski narodził się dopiero po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, tuż przed igrzyskami w Antwerpii w 1920 r., do których oficjalnie zaproszono Polskę.

Celem artykułu jest ukazanie uwarunkowań społecznych, ekonomicznych i politycznych w procesie przygotowawczym polskiej ekipy do udziału w VII Igrzyskach Olimpijskich w Antwerpii.

Słowa kluczowe: Polska, ruch olimpijski, VII Igrzyska Olimpijskie w Antwerpii, historia kultury fizycznej

ANTWERP 1920 AS THE MOST IMPORTANT OLYMPIC GAMES IN THE HISTORY OF POLAND

Magdalena ŻMUDA-PALKA, Monika BIGOSIŃSKA, Renata ŻABECKA-CHOWANIEC

*State Higher Vocational School in Nowy Sącz,
Institute of Physical Education, Poland*

Abstract. In the period when the International Olympic Games Committee was being formed, Poland did not have its own independence. The Polish Olympic movement had its beginning after Poland independence and had gained it's just before 1920 – the year of Olympic Games in Antwerp, which Poland was officially invited to.

The aim of this article is to present the social, economic and political conditions in the process of preparing the Polish team for taking part in VII Olympic Games in Antwerp.

Key words: Poland, the Olympic movement, VII Olympic Games in Antwerp, history of physical culture.

²⁹ W. Gołbiewski, J. Stroynowski, *Olimpijskie fanfary*, Warszawa 1957, s. 246.

³⁰ M. Rotkiewicz, *Światło Olimpii*, Warszawa 2011, s. 114.